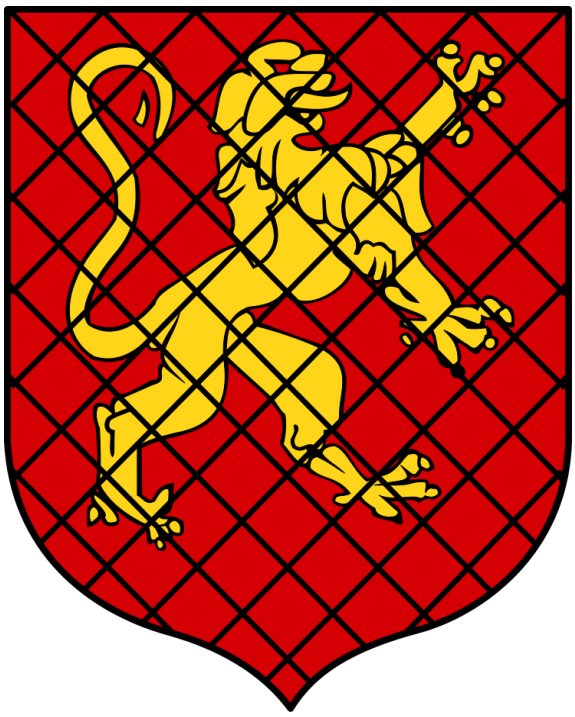

Gmina Przerośl

RAPORT O STANIE GMINY PRZEROŚL

W ROKU 2018

Maj, 2019

Na podstawie art. 28 aa ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym, Wójt Gminy Przerośl przedstawia niniejszy raport o stanie gminy 2018 roku.

Mieszkańcy gminy

Gmina Przerośl jest gminą wiejską położoną w województwie podlaskim, powiecie suwalskim i zajmuje 12 384 ha.

Jest lokalną wspólnotą samorządową tworzoną przez mieszkańców gminy oraz obejmuje następujące jednostki pomocnicze, których liczebność przedstawiała się następująco:

Lp.	**Miejscowość**	Liczna mieszkańców	Liczba gospodarstw
1	**Blenda**	123	28
2	**Bućki**	50	11
3	**Hańcza**	103	24
4	**Iwaniszki**	67	12
5	**Kolonia Przerośl I**	103	24
6	**Kolonia Przerośl II**	213	47
7	**Kruszki**	96	22
8	**Krzywólka**	131	28
9	**Łanowicze Duże**	89	19
10	**Łanowcze Małe**	80	17
11	**Morgi**	88	23
12	**Nowa Pawłówka**	129	27
13	**Nowa Przerośl**	130	29
14	**Olszanka**	43	11
15	**Prawy Las**	67	17
16	**Przełomka**	58	14
17	**Przerośl**	797	239
18	**Przystajne**	28	7
19	**Rakówek**	158	34
20	**Romanówka**	29	10
21	**Stara Pawłówka**	129	34
22	**Śmieciuchówka**	139	32
23	**Wersele**	36	10
24	**Zarzecze**	51	12
25	**Zusenko**	47	13
Razem		**2984**	**744**

W okresie od początku do końca roku 2018 liczba mieszkanek i mieszkańców zmniejszyła się o 28 osób, przez co na dzień 31 grudnia 2018 r. wynosiła 2.984, w tym 18 kobiet i 10 mężczyzn. W odniesieniu do poszczególnych kategorii wiekowych:

- liczba mieszkanek w wieku przedprodukcyjnym (14 lat i mniej) wynosiła 221 osób, a liczba mieszkańców 464,
- liczba mieszkanek w okresie produkcyjnym (15 – 59 lat) wynosiła 865 osób, a liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym (15 – 64 lat) wynosiła 1930 osób,
- liczba mieszkanek w wieku poprodukcyjnym wynosiła 383, a liczba mieszkańców 590 osób.

Migracje przebiegały w kierunku miasta oraz za granicę i związane były z pracą. Na początku 2018 na terenie gminy mieszkało 3012 osób, a na koniec 2018 r. 2984 osób.

W gminie w 2018 r. urodziło się 37 osób, w tym dziewczynek 15 i 22 chłopców, a zmarło 41 osób, w tym 16 kobiet i 25 męższczyzn. Najczęstsze przyczyny zgonów to niewydolność krążeniowa. Odnotowano w 2018 r. 1 zgon niemowlęcia.

Na początku 2018 roku szacowano, że 358 (12% ogółu) osób zagrożonych było ubóstwem, zaś pod koniec 2018 r. szacowono tę grupę na 328 osób(11% ogółu). Przyczyną spadku jest poprawa warunków społecznych przez wsparcie finansowe rodzin Rządowymi Programami. Na poczatku 2018 r. było 21 osób długotrwale niepracujących, a na dzień 31 grudnia 2018 r osiągnięto wynik 10 osób. Przyczyną spadku było podjęcie pracy przez 11 osób.

Realizacja polityk, programów i strategii:

W gminie w 2018 r. obowiązywały następujące dokumenty strategiczne:

- Strategia Rozwoju Gminy Przerośl na lata 2016-2026 z perspektywą do 2030 roku,
- Projekt Założeń do Planu Zaopatrzenia w Ciepło, Energię Elektryczną i Paliwa Gazowe dla Gminy Przerośl na lata 2015 – 2030"
- Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Przerośl na lata 2015 – 2020",
- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2021,
- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2018,
- Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Przerośl na lata 2018 – 2020,
- Gminny Program osłonowy w zakresie dożywiania " Pomoc Państwa w Zakresie Dożywiania na lata 2014 -2020“
- Roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działaność pożytku publicznego,
- Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Przerośl na rok 2018,
- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Przerośl na lata. 2016 -2020 z perspektywą do 2022 r.,
- Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Przerośl,
- Program Przeciwdziałania Alkoholizmowi na rok 2018,
- Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Przerośl
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego część obrębów geodezyjnych Morgi, Stara Pawłówka w Gminie Przerośl.
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części obrębów geodezyjnych Łanowicze Duże, Śmieciuchówka, Morgi, Stara Pawłówka, Nowa Pawłówka w gminie Przerośl.
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części obrębów geodezyjnych Łanowicze Duże, Śmieciuchówka, Morgi, Stara Pawłówka, Nowa Pawłówka w Gminie Przerośl, obejmującego część obrębu geodezyjnego Morgi.

Finanse gminy

Budżet gminy na 2018 zakładał wpływy w kwocie 14.830.841,07 zł oraz wydatki w kwocie 17.953.757,60 zł.

Dochody w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosiły 4.970,12 zł, natomiast wydatki w przliczeniu na 1 mieszkańca wynosiły 6.016, 67 zł.

Planowany deficyt budżetu wynosił 3.936.258,00 zł wykonany 3.122.916,53, który został pokryty pożyczkami w wysokości 1.990.455,62 oraz wolnymi środkami w wysokości 1.132.460,91 zł.

Na promocję gminy w 2018 r. wydatkowano 37.432,53 zł, które przeznaczono na usługi rekalmowe, wykończenia filmu promującego gminę "Legenda o Przerośli", wykonanie strony internetowej Urzędu Gminy Przerośl oraz zakup materiałów promocyjnych.

W gminie funkcjonują jednostki budżetowe, w których przewidziano w planach następujące wydatki i wpływy:

1). **Urząd Gminy Przerośl** - plan wydatków - 10298.149,18 zł, wykonano 9.524.276.93 zł (92%), plan dochodów 15.112.512,63 zł, wykonano 14.812.795,23 zł (98%);
2). **Szkoła Podstawowa w Przerośli** - plan wydatków – 2.575.888,19 zł wykonano 2.543.984,58 zł (99%), plan dochodów 950, 00 zł , wykonano 789, 28 zł (83%);
3). **Szkoła Podstawowa w Pawłówce** – plan wydatków 1.026.448, 31 zł wykonano 991.939, 01 (97%) , plan dochodów 300 zł, wykonano 346,74 zł (116%);
4). **Gminny Ośodek Pomocy Społecznej w Przerośli**- plan wydatków 5.156.984,95 zł wykonano 4.893.557,08 zł(95%), plan dochodów 7.450 zł – wykonano 16.909,82 zł (227%).

Ochrona zdrowia

W 2018 r. na terenie gminy funkcjonowały dwa podmioty lecznicze:

1) Gabinet Lekarski w Przerośli lek. med. Mariola Szczołek,

Liczba pacjentek i pacjentów korzystająca z usług tego podmiotu wynosiła 2320 , a liczba udzielonych świadczeń zdrowotnych – 9.394 .

2) Gabinet Stomatologiczny w Przerośli lek. stom. Romuald Sztabiński

Liczba pacjentek i pacjentów korzystająca z usług w 2018 r. wyniosła 1285.

W gminie na początku i na końcu 2018 r. funkcjonowała 1 apteka "Ewa" Marta Sienkiewicz i 1 "Punkt apteczny" VIS I. Butkiewicz i wspólnicy , w których pracują magistrzy farmacji.

W 2018 r. przekazano dotację celową dla Szpitala Wojewódzkiego w Suwałkach na doposażenie oddziału chirurgii dziecięcej w wysokości 10.000 zł.

Jednocześnie w poprzednim roku na terenie Gminy Przerośl swoje usługi świadczył Mammobus i Osteorobus.

Przeciwdziałanie alkoholizmowi

Na terenie gminy Przerośl w 2018 r. zrealizowano Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2018,- kwota przeznaczona ze środków gminy 36.887,07 zł - z programu skorzystało 174 osoby. Komisja skierowała 5 osób na badanie specjalistyczne w kwestii uzalezależnienia od alkoholu oraz skierowała 4 wnioski do Sądu Rejonowego II Wydział Rodzinny i Nieletnich o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego.
W 2018 r. Komisja wydała 15 postanowień, czyli o 7 mniej niż w roku poprzednim.

Na terenie gminy w 2018 r. działało 6 punktów sprzedaży napojów alkoholowych. We wszystkich punktach przeprowadzono kontrole z wynikiem pozytywnym, z czego w 3 przypadkach udzielono pouczenia. W 2018 r. nie odebrano żadnego zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.
W 2018 r. wydano 2 zezwolenia na sporzedaż napojów alkoholowych w 1 jednorazowe w związku z organizacją festynu"Na Przeroskim Rynku".

Z funduszu GKRPA uzyskanych przez gminę z tytułu udzielonych zezwoleń na sprzedaż alkoholu w 2018 r. sfinansowane zostały następujące wydatki.

- na wynagrodzenie pracy komisji przeznaczono - 4.089,00 zł,
- na prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób z problemami zależnienia od alkoholu oraz członków ich rodzin przeznaczono - 2.040,00 zł,
- na programy edukacyjno – profilaktyczne, programy socjoterapeutyczne , szkolenia przeznaczono - 18.120,53 zł,
- na opinie o uzależnieniu/opłaty sądowe przeznaczono – 1.500,00 zł,
- na współfinansowanie turnusów /maratonów terapeutycznych przeznaczono – 300,00 zł,
- na przeciwdziałanie narkomani przeznaczono - 713,87 zł.

Pomoc społeczna

Na terenie Gminy Przerośl działa Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przerośli, w którym zatrudnienie wygląda następująco :

- kierownik,
- pracownicy socjalni – 2 etaty,
- pracownicy administracyjno- biurowi – 2 etaty,
- opiekunka środowiskowa -1 osoba – 1 etat oraz 3 osoby na umowę zlecenie,
- asystent rodziny – 1 osoba – umowa zlecenie,
- informatyk – 1 osoba – umowa zlecenie.

W 2018 r. Ośrodek wydał **1241** decyzji administracyjnych.

Ogółem na świadczenia zrealizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wydatkowano **5.124.642,53 zł.**

Dodatki i stypendia

W 2018 r. wypłacono na następujące dodatki i stypendia :

Dodatki/ stypendia	Ilość	Kwota wydatkowana w zł
Dodatki mieszkaniowe	39	54.448,66 (48.003,50 przekazano na konto spółdzielni mieszkaniowej, a 6.445,16 na konta indywidualne)
Dodatki energetyczne	0	0
Stypendia szkolne	200 uczniów	83.110,48 (tym środki własne gminy 16.622,10)

Pomoc i usługi opiekuńcze

W 2018 r. wypłacono na następujące usługi :

Usługa/ pomoc	Ilość świadczeń	Kwota wydatkowana w zł
Usługi opiekuńcze	10 osób	6.489,00
Specjalne usługi opiekuńcze z	9 osób	78.030,00

zaburzeniami psychicznymi		
Pomoc w postaci pracy socjalnej	360 osób (101 rodzin)	-
Umieszczanie w Domach Pomocy Społecznej "Kalina" w Suwałkach	7 osób (w tym 2 z zaburzeniami psychicznymi)	180.147,60, z czego 2.345,88 było wpłata rodzin osób umieszczonych w ośrodkach.

Formy zasiłków

W 2018 r. wypłacono na zasiłki :

Zasiłek	Ilość świadczeń	Kwota wydatkowana w zł
Zasiłek okresowy	167(31 rodzin)	75.199,77
Zasiłek celowy (na zakup opału , leków, odzieży, gorący posiłek, zdarzenie losowe)	18 rodzin	5.499,49
Specjalny zasiłek celowy (zakup opału, potrzeby bieżące rodziny)	14 rodzin	5.842,30
Dożywianie (dzieci w szkołach w Przerośli, Pawłówce, Zespole Szkół Technicznych nr 4 w Suwałkach , Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Suwłkach, Internat Zespołu w Dowspudzie)	80 osób/	19.249,28 w tym środki własne gminy 7.000
Zasiłek stały	15 osób z 15 rodzin łącznie świadczeń 149	83.116,56

Świadczenia pielęgnacyjne

W 2018 r. wypłacono na następujące świadczenia pielęgnacyjne:

Świadczenie / zasiłek	Ilość świadczeń	Kwota wydatkowana w zł
Zasiłek dla opiekuna	38	20.360,00
Świadczenie pielęgnacyjne	126	183.263,60
Specjalnyzasiłek opiekuńczy	153	82
Zasiłek pielęgnacyjny	811	128.230,44
Zasiłek stały	149 (15 osób)	83.116,56

Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe – 139 świadczeń na kwotę 37.902,69 zł.
Składki na ubezpieczenia zdrowotne – 167 świadczeń na kwotę 12.598,24 zł

Świadczenia rodzinne

W 2018 wypłacono następujące świadzczenia rodzinne finansowane z budżetu państwa.

Świadczenie	Ilość świadczeń	Kwota wydatkowana w zł
Zasiłki rodzinne	4002	465.638,02
Świadczenie z tytułu urodzenia dziecka	21	21.000,00
Świadzczenie z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	28	10.529,20

Świadczenie z tytułu samotnego wychowywania dziecka	84	16.087,84
Świadczenie z tytułu kształcenia i rehalibitacji dziecka zniepełnosprawnego	170	18.180,00
Świadczenie z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	351	24.063,20
Świadczenie z tytułu rozpoczeęia roku szkolnego w szkole poza miejscem zamieszkania	694	52.420,33
Świadczenie z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	844	79.770,28
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	26	26.000
Świadczenie rodzicielskie	113	111.007,90

Fundusz alimentacyjny

W 2018 r. wydano 11 decyzji przyznających świadczenie z funduszu alimentacyjnego, a na wypłatę funduszu wydatkowano 76.800,00 zł, co stanowi 235 świadczeń.

Świadczenie wychowawcze - Program 500+

Do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przerośli wpłynęło 286 wniosków o przyznanie świadczenia wychowawczego .

Na poczatek 2018 r. 400 dzieci pobierało świadczenie wychowawcze, a na koniec 385 rodzin. Łącznie w całym roku wypłacono 4817 świadzczeń po 500 zł co daje kwotę 2.436.193,91 zł

Dobry START – Program 300 +

W 2018 r. na obsługę tego programu wydatkowano 103.500,00 z budżetu państawa . Z programu skorzystało 345 uczniów z terenu Gminy Przerośl.

Karta Dużej Rodziny

W 2018 roku złożono 24 wniosków o wydanie Karty Dużej Rodziny. Od początku programu na dzień 31 grudnia 2018 r. wydano 390 Kart Dużej Rodziny.

Piecza zastępcza

W poprzednim roku, w związku z umieszczeniem dzieci w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka Gmina Przerośl wydatkowała 32.084,86 zł na 9 dzieci umieszczonych w w Pieczy zastępczej.

Program "Za życiem" 4000+

W 2018 r. nie wypłacono takiego świadczenia.

Sprawowanie pogrzebu.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przerośli w 2018 r. nie sprawował pogrzebu.

Mediacje Sądowe

W 2018 r. z Mediacji Sądowych - profesjonalnego poradnictwa sądowego skorzystało 6 rodzin z terenu Gminy Przerośl.

Zespół Interdyscyplinarny

Na terenie Gminy funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny Przeciwdziałania Przemocy w

Rodzinie, któremu obsługę zapewnia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przerośli. Zespół odbył 4 spotkania, powołano 10 Grup Roboczych, które odbyły 43 posiedzenia.

W 2018 r. przekazano 10 Niebieskich Kart do Zespołu Interdyscyplinarnego w tym:

– 9 od przedstawicieli policji ,
– 1 od przedstawicieli ośrodka pomocy społecznej.

W trakcie realizacji były 3 procedury Niebieskiej Karty.

Projekty, programy i działania realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

1. Projekt " Wsparcie w zakresie aktywnej integracji dla osób zagrożonych ubóstwem , wykluczeniem społecznym z woj. Podlaskiego realizowany przez Fundację "OKNO NA WSCHÓD" w partnerstwie z gminą Filipów. W ramach tego projektu z terenu Gminy Przerośl 15 osób ukończyło kursy m.in. Pracownik gospodarczy, pomoc kuchennna, prawo jazdy kat. C i C+E oraz B+E, sprzedawcy, pracownik admistracyjno biurowy. Beneficjenci projektu odbyli również staże.
2. Wyjazd edukacyjno – wychowawczy z programem socjoterapeutycznym do Chorwacji, w którym wzięło udział 11 dzieci i młodzieży z terenu gminy Przerośl, w tym dzieci z Domu Dziecka z Pawłówki.
3. Umiem Potrafię - Mam Talent – edycja druga - program socjoterapeutyczny skierowany do 25 uczestników. Finansowany była z środków Gminnej Komisji Alkoholowej.
4. Projekt "System Obsługi Wsparcia Finansowego“ ze środków PFRON mającego na celu usprawnienie procesu aplikowania o środki PFRON za pomocą ogólnopolskiego systemu informatycznego. W związku z czym Ośrodek otrzymał 4 sztuki urządzeń mobilnych z internetem, dzięki czemu Osoby Niepełnosprawne będą mieli możliwość składania wniosków za pomocą nowoczesnego systemu.
5. Pomoc Żywnościowa w ramach Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym.

Razem wydano 15,018 ton żywności dla 493 osób w tym 248 kobiet.

Na terenie Gminy Przerośl funkcjonuje jedna całodobowa placówka - Dom Dziecka w Pawłówce jako jednostka organizacyjna Powiatu Suwalskiego zajmująca się opieką nad dziećmi i młodzieżą. W tym czasie wychowankami tej placówki było 16 osób.

Transport

Gmina Przerośl nie zarządza transportem zbiorowym.

Działalność infrastrukturalna

Infrastruktura drogowa

W Gminie Przerośl 2018 r**.** długość dróg wynosiła 153,49 km. Drogi asfaltowe stanowiły wszystkich dróg 45,8 %.

Na sieć drogową Gminy Przerośl składają się drogi powiatowe i gminne:

Rodzaj nawierzchni /kategoria dróg	**Powiatowe w km**	**Gminne w km**
Asfaltowa	59,41	10,96
Brukowa	-	-
Żwirowa ulepszona	14,17	61,04
Gruntowa	7,91	-
Ogółem	**81,49 km**	**72,00 km**

Wykaz dróg gminnych przebudowanych w roku 2018.

Lp	Nazwa drogi	Rodzaj nawierzchni	Długość odcinka	Szerokość jezdni	Koszt w zł
1	**Przebudowa drogi gminnej we wsi Bućki,**	żwirowa	407,18 mb	4,5 m	137.454,68 dofinansowanie 55.000,00
2	**Remont drogi gminnej Blenda-Prawy Las**	żwirowa	881,00 mb	4 m	138.803,71 dofinansowanie 111.042,00
3	**Remont drogi gminnej Zarzecze-Prawy Las**	żwirowa	1.087 mb	4 m	177.312,49 dofinansowanie 133.055,00
4	**Przebudowa ulicy Wielkiej w miejscowości Przerośl**	asfaltowa	469,00 mb	ok.6 m	650.535,05 dofinansowanie 105.977,25
5	**Przebudowa drogi gminnej ul. Spacerowa w m. Przerośl**	asfaltowa	524,00 mb 178,00 mb	6,5	997.868,29 dofinansowanie 727.429,00
6	**Budowa parkingu i chodnika w Nowej Pawłówce z zatoką parkingową**	kostka brukowa	1066,10 m2	-	468.610,82 dofinansowanie 90.000,00
Razem			**3546,18 mb 1066,10 m2**	**2.570.585,04 dofinansowanie 1.222.503,25**	

Wykaz dróg powiatowych współfinansowanych przez Gminę Przerośl

Lp.	**Nazwa drogi**	**Rodzaj i długość przebudowy**	**Kwota w zł**
1	**Przebudowa drogi powiatowej do wsi Prawy Las**	671 mb nawierzchni asfaltowej	200.000,00
2	**Przebudowa drogi powiatowej do wsi Zusenko**	500 mb nawierzchni asfaltowej	225.000,00
Razem		**1.171 mb nawierzchni asfaltowej**	**425.000,00**

W 2018 r na terenie gminy funkcjonowały 4 zorganizowane parkingi w tym:
- 2 wzdłuż drogi powiatowej przy ul. Rynek w Przerośli,
- 1 przy Szkole Podstawowej w Przerośli,
- 1 przy Szkole Podstawowej i Domu Dziecka w Nowej Pawłówce.

Infrastruktura sanitarna

Długość czynnej sieci wodociągowej na początek i koniec roku 2018 wynosiła 115,7 km. W przypadku sieci kanalizacyjnej na początku i końcu 2018 r. długość sieci wynosiła 100,00 km. Dostęp do sieci wodociągowej w gminie posiada 100 % mieszkań. Natomiast w przypadku sieci kanalizacyjnej dostęp do sieci posiada ok. 20 % mieszkań gminy. Sieć kanalizacyjna i Oczyszczalnia ścieków w Przerośli jest w administracji Gminy Przerośl.
Na terenie miejscowości Przerośl wybudowanej jest 10,00 km sieci kanalizacyjnej.
W roku 2018 r. zostało oczyszczonych 26.058 m2 ścieków W 2018 r. z oczyszczalni ścieków

skorzystało 132 mieszkań (gospodarstw domowych).

Ponadto w 2018 r. na terenie gminy Przerośl funkcjonowało 480 zbiorników bezodpływowych oraz 50 przydomowych oczyszczalni ścieków.

Sieć wodociągowa oraz stacje uzdatniania wody w Przerośli i Śmieciuchówce oddana w nieodpłatne użytkowanie do eksploatacji dla administratora "OPTIMA" Sp. z o.o. w Olecku.

W roku sprawozdawczym w związku z pracami modernizacyjnymi stacji uzdatniania wody w Śmieciuchówce w czasie prowadzonych prac następowało pogorszenie parametrów fizykochemicznych wody. Mieszkańcy byli o tym informowani na bieżąco.

Na terenie Gminy Przerośl obowiązywały następujące taryfy dla zbiorowego odprowadzania ścieków : 01.01.2018 – 01.06.2018 – 3,20 zł netto + 8 %VAT - 3,46 zł brutto. Decyzją Dyrektora Regionalnego Gospodarki Wodnej w Biłaymstoku z dnia 02.05.2018 r. zatwierdzona została nowa taryfa dla zbiorowego odprowadzania ścieków, która przedstawia się następująco: 02.06.2018 - 31.12.2018 – 3,79 zł netto + 8% VAT - 4,09 zł brutto. Nowa taryfa wprowadzona została na okres 3 lat.

W 2018 r. obowiązywała jedna taryfa dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę : 01.01.2018 – 31.07.2018 – 2,49 zł netto + 8 %VAT - 2,69 zł brutto. Decyzją Dyrektora Regionalnego Gospodarki Wodnej w Biłałymstoku z dnia 02.05.2018 r. zatwierdzona taryfa dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę, która nie zmieniła się. Powyższe taryfy wprowadzone zostały na okres 3 lat.

Działalność inwestycyjna

W 2018 r. w Gminie Przerośl zrealizowano następujące inwestycje:

1. „Przebudowa drogi gminnej Nr 101835B-ul. Spacerowa w m. Przerośl w km 0+000-0+524 oraz odnowa nawierzchni bitumicznej w ilości 178 m”.

Umowa dotacji Nr WI-I.3146.7.10.2018 z dnia 6.09.2018 r. w sprawie udzielenia Gminie Przerośl dotacji z rezerw celowych budżetu państwa na dofinansowanie zadania związanego z usuwaniem skutków intensywnych opadów ulewnego deszczu z 2017 r.

Wartość robót z Wykonawcą - 997 868,29 zł,

Dofinansowanie – 727 429,00 zł.

2. Przebudowa stacji uzdatniania wody Śmieciuchówka, gmina Przerośl wraz z budową zbiornika retencyjnego o pojemności 100 m3”.

Umowa o przyznaniu pomocy Nr 00050-65150-UM1000015/17 z dnia 23.07.2018 r. w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Wartość robót 1 107 587,99 zł,

Dofinansowanie 659 265,00

3. **Rozwój ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej w m. Nowa Pawłówka, gm. Przerośl poprzez budowę parkingu i chodnika z zatoką parkingową jako przystani dla turystów”.**

wartość robót - 468 610,82 zł,

Powiat suwalski dofinansował zadanie w wysokości 90 000,00 zł.

4. „**Budowa mikroinstalacji fotowoltaicznej i kolektorów słonecznych na prywatnych budynkach mieszkalnych w Gminie Przerośl”.**

Umowa nr UDA-RPPD.05.01.00-20-0248/17-00 o dofinansowanie Projektu pn. „Budowa mikroinstalacji

fotowoltaicznej i kolektorów słonecznych na prywatnych budynkach mieszkalnych w Gminie Przerośl" Nr Projektu WND-RPPD.05.01.00-20-0248/17 w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 Osi Priorytetowej V Gospodarka niskoemisyjna Działania 5.1 Energetyka oparta na odnawialnych źródłach energii.
w ramach projektu wybudowano 46 mikroinstalacji OZE na budynkach mieszkalnych w Gminie Przerośl w tym: 35 szt. kolektorów słonecznych, 11 szt. paneli fotowoltaicznych.
Wartość projektu 661 662,12 zł.,
Dofinansowanie – 425 035,80 zł

5. **"Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez budowę siłowni terenowej zewnętrznej na użytek publiczny, działka nr 203 w m. Przerośl",** w zakresie działania 4.2. „realizacja lokalnych strategii kierowanych przez społeczność" Priorytet 4. Zwiększenie zatrudnienia i spójności terytorialnej, zawartej w Programie Operacyjnym „Rybactwo i Morze" ,Umowa o dofinansowanie Nr 00022-6523.2-SW1010036/17/18 zawarta w dniu 14 maja 2018 r.

Wartość projektu – 23 124,00 zł,
Dofinansowanie- 19 655,40 zł.

6. Zakup fabrycznie nowego samochodu przystosowanego do przewozu dzieci w ilości 24 miejsca siedzące z kierowcą
zgodnie z umową nr 1 / 2018 z dnia 30 sierpnia 2018 r. pomiędzy Wojewodą Podlaskim ,a Gminą Przerośl w sprawie przekazania dotacji celowej z zakresu zadań inwestycyjnych szkół, z przeznaczeniem na zakup autobusu szkolnego do dowożenia uczniów do szkoły na terenie Gminy.
Wartość zakupu – 293 724,00 zł,
Dotacja - 146 862,00 zł

7. Przebudowa drogi gminnej we wsi Bućki, na odcinku od km 0+135 do 0+542,18 (Trasa 2) o nawierzchni mineralnej o długości 407,18 m.
Umowa Nr DGN-III.7152.17.2018 z dnia 17 sierpnia 2018 r. zawarta pomiędzy Zarządem Województwa Podlaskiego a Gminą Przerośl w sprawie przyznania dotacji z budżetu Województwa Podlaskiego na budowę i modernizację dróg dojazdowych do gruntów rolnych.
Wartość przebudowy drogi 137 454,68 zł.
Dofinansowanie – 55 000,00 zł

8. Remont drogi gminnej Nr 101843B Blenda- Prawy Las w km 0+000-0+881
Umowa dotacji Nr WI-I.3146.7.20.2018 z dnia 14.11. 2018 r. z rezerwy celowej budżetu państwa na dofinansowanie zadania związanego z usuwaniem skutków intensywnych opadów deszczu w 2017 r.
Wartość zadania – 138 803,71 zł.
Dofinansowanie 111 042,00

9. Remont drogi gminnej Nr 101822 B Zarzecze-Prawy Las w km 0+000-1+087
Umowa dotacji Nr WI-I.3146.7.23.2018 z dnia 15 listopada 2018 r. z rezerwy celowej budżetu państwa na dofinansowanie zadania związanego z usuwaniem skutków intensywnych opadów deszczu w 2017 r.
Wartość zadania 177 312,49 zł.
Dofinansowanie 133 055,00 zł

10. Przebudowa ulicy Wielkiej w miejscowości Przerośl, gmina Przerośl o długości 0,469 km" realizowana w ramach programu wieloletniego pod nazwą „Program rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019"
Umowa nr 53G/2018 o dofinansowanie środkami pochodzącymi z budżetu państwa zawarta w dniu 23 listopada 2018 r.
wartość zadania 650 535,05 zł,
dofinansowanie 105 977,25 zł

Ogółem wartość zrealizowanych inwestycji w 2018 r. przez Gminę Przerośl - 4.656.683,15 zł. Pozyskane dofinansowanie na ten cel – 2 .473.321,45 zł.

Gospodarka mieszkaniowa i komunalna

Zasób mieszkaniowy

Na początku 2018 r. zasób mieszkaniowy gminy obejmował następujące mieszkania:

1). ul. Suwalska 2A w Przerośli – budynek Gminnego Ośrodka Zdrowia.

- mieszkanie o powierzchni 106 m2 (5 pokoi, kuchnia, łazienka, korytarz) umowa naju,
- mieszkanie o powierzchni 50,75 m2 (3 pokoje, kuchnia łazienka) nie zamieszkałe,

2). ul. Wielka 3 w Przerośli

- mieszkanie o powierzchni 41,50 m2 (3 pokoje, kuchnia, korytarz) umowa najmu

3). Nowa Pawłówka

- lokal o powierzchni 60,00 m2 (2 pokoje, kuchnia, łazienka, składówka, przedpokój) nie zamieszkałe

W zasobie gminy były 2 mieszkania niezamieszkałe, które są przeznaczone jako lokal zastępczy na wypadek wystąpienia klęski żywiołowej oraz mieszkanie dla pracowników resortu zdrowia i edukacji.

Łącznie w zasobie gminy znajdowały się na dzień 1 stycznia i 31 grudnia 2018 - 4 mieszkania o łacznej powierzchni 258,75 m2.

W 2018 r. nie było zaległości w płatnościach za mieszkania będące w zasobie gminy. We wspomnianym roku również nie dokonywano żadnych remontów mieszkań.

W 2018 r. wypłacono dodatki mieszkaniowe na kwotę łaczną 54.448,66 zł, których beneficjentami było 39 wnioskodawców.

Mienie komunalne

Gmina Przerośl na dzień 31 grudnia 2018 r. w swoich zasobach posiadała 166,3635 ha z czego:

1) w bezpośrednim zarządzie Gminy było 164,8988 ha gruntów,
2) Szkoły Podstawowej w Pawłówce 0,4948 ha / trwały zarząd /,
3) Szkoły Podstawowej w Przerośli 0,3535 ha / trwały zarząd /,
4) GOKSiT w Przerośli 0,6164 ha / użyczenie /.

W 2018 r. wydzierżawiono 6,65 ha oraz oddano w użytkowanie wieczyste 0,1427 ha.

W roku 2018 sprzedano grunty o powierzchni 2,48 ha, które były kasyfikowanej ako grunty orne, łąki i pastwiska trwałe, inne tereny zabudowane.

Dokonano zamiany przebiegu drogi gminnej z powierzchni 0,1499 ha na powierzchnię 0,1327ha.

W 2018 r. Gmina nabyła tereny komunikacyjne o powierzchni 0,2470 ha

W zarządzie Gminy jest 20 budynków w tym:

Lp.	Wyszczególnienie	Jed. miary	Ilość
1.	Budynki mieszkalne	Szt.	1
2.	Budynki hydroforni	Szt.	3
3.	Budynki OSP	Szt.	3
4.	Centrum Informacji Turystycznej	Szt.	1
5.	Budynek biurowy UG	Szt.	1

6.	Budynek GOZ	Szt.	1
7.	Garaż GOZ	Szt.	1
8.	Budynki użytkowe i gospodarcze	Szt.	5
9.	Budynki szkolne	Szt.	2
10	Budynek GOKSiT	Szt.	1
11	Zbiornik retencyjny	Szt.	1
Ogółem			**20**

Trzy budynki użytkowe hydroforni (w Przerośli, Pawłówce i Śmieciuchówce|) oraz 1 budynek gospodarczy hydroforni w Pawłówce i zbiornik retencyjny w Śmieciuchówce przekazane w dzierżawę dla "OPTIMA" w Olecku.

W 2018 r. dokonano :

- modernizacji stacji uzdatniania wody w Śmieciuchówce,
- budowy zbiornika retencyjnego w Śmieciuchówce,
- modernizacji remizy OSP w Rakówku

Na terenie gminy w roku 2018 r. występowały nastepujące obiekty inżynierii lądowej i wodnej:

Lp	**obiekty inżynierii lądowej i wodnej**	**ilość w szt.**
1	Sieci wodociągowe	6
2	Infrastruktura transportu	27
3	Budowle sportowe i rekreacyjne	7
4	Zbiorniki ziemne przeciwpożarowe	4
5	Punkt składowania Odpadów	1
6	Obiekty turystyczne (wiata, pola namiotowe, wieża widokowa)	4
7	Obiekty Ośrodka Zdrowia	2
8	Oczyszczalnia ścieków	1
9	Przepompownie ścieków wraz z siecią kanalizacyjną	2

Bezpieczeństwo

Bezpieczeństwo w roku 2018 na terenie Gminy Przerośl było realizowane poprzez:

Instalacja monitoringu

W celu poprawy bezpieczeństwa w miejscowości Przerośl w ubiegłym roku zainstalowano monitoring wizyjny w centrum Przerośli na terenie parku przy ul. Rynek na który wydatkowano 18.696 zł.

Posterunk Policji w Filipowie

Na teren Gminy Przerośl wyznaczony był 1 dzielnicowy tej placówki.

Prowadzona statystyka w 2018 roku przez Komendę Miejską w Suwałkach realizacji zadań przez

wyżej wymieniony posterunek na terenie Gminy Przerośl i Filipów przedstawia się następująco:

1) przestępstwa stwierdzone - 69 (wzost o 11 w stosunku do roku 2017),
2) wykrywalność – 89,9 (wzrost o 10,6 w stosunku do roku 2017),
3) liczba interwencji – 686 (spadek o 78 w stosunku do roku 2017).

Na terenie Gminy Przerośl w 2018 r. przeprowadzono łącznie 184 różnego rodzaju interwencji policyjnych.

Ogólnie zgłoszeń o podejrzeniu popełnienia przestępstwa było 40 z czego stwierdzonych 18 przestępstw w tym:

- kradzież mienia - 3,
- znęcanie się nad rodziną – 3,
- zniszczenie mienia – 1,
- uporczywe nękanie – 1,
- ograbienie miejsca spoczynku zmarłego – 1,
- przestępstwa drogowe (jazda po pijaku, wbrew zakazowi sądowemu i wbrew decyzji o cofnięciu uprawnień – 9,

Odnotowano 19 wykroczeń, które prowadzone były postępowania w sprawie o wykroczenia

Największym problemem w Gminie Przerośl są czyny zabronione dotyczące kradzieży oraz przemocy domowej przeciwko rodzinie.

W 2018 r. gmina przekazała pomoc finansową w kwocie 2.500 zł dla Komendy Miejskiej Policji w Suwałkach.

Jednostki ochotniczych straży pożarnych

Na terenie Gminy Przerośl funkcjonują następujące jednostki OSP:

- Ochotnicza Straż Pożarna w Przerośli wpisana do Krajowego Rejestru Systemu Gaśniczego,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Pawłówce,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Rakówku,

W 2018 r. zakupiono wyposażenie do wszyskich jednostek, na które otrzymano dotację z Funduszu Sprawiedliwości na kwotę 25.961,31.

Związek Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej przekazał dotację w kwocie 1609,00 zł dla OSP Rakówek , którą przeznaczono na wyposażenie oraz 12.247,00 zł na remont OSP Przerośl.

Dotacja Urzędu Marszałkowskiego w kwocie 3000,00 przeznaczona była na zakup wyposażenia OSP Rakówek.

Również w 2018 r. z własnych środków Gmina Przerośl zainstalowała centralne ogrzewanie w remizie OSP Rakówek na kwotę 35.343,86zł.

Koszty na funkcjonownie wszystkich jednostek OSP w 2018 r. wynosiły 136.563,08 zł

W 2018 r. charakterystyka poczczególnych jednostek przedstawia się następująco:

Dane o jednostce	**OSP Przerośl**	**OSP Pawłówka**	**OSP Rakówek**
Stan osobowy strażaków	14 (2 kierowców)	6 (2 kierowców)	8 (1 kierowca)
Pojazdy specjalistyczne	Man,Jelcz,Ford Transit	Star	Star
Uczciał w akcjach ratowniczych	38 razy	5 razy	3 razy

Oświata

W gminie w 2018 r. funkcjonowały dwie szkoły podstawowe:

1) w Przerośli 250 uczniów, w tym 116 dziewczynek,
2) w Pawłówce 67 uczniów, w tym 38 dziewczynek.

Na terenie gminy nie było prowadzone nauczanie indywidualne.

Wydatki na oświatę wynosiły 3.535.923,59 zł , z czego 70 % pokryte zostały z subwencji oświatowej oraz dotacji przekazanej z budżetu państwa.

W przeliczeniu na 1 ucznia wydatki na poszczególne szkoły z budżetu gminy kształtowały się następująco w :

1). Szkole Podstawowej w Przerośli - 10.175,94 zł,
2). Szkole Podstawowej w Pawłówce – 14.805,06 zł.

We wrześniu 2018 r. liczba oddziałów i uczniów w szkołach wyglądała następująco:

Oddziały/ klasy	**Szkoła Podstawowa w Przerośli**	**Szkoła Podstawowa w Pawłówce**
I	1 klasa - 21 uczniów	1 klasa – 6 uczniów
II	1 klasa – 18 uczniów	1 klasa – 7 uczniów
III	1 klasa – 4 uczniów	1 klasa – 6 uczniów
IV	2 klasy – 30 uczniów	1 klasa – 3 uczniów
V	1 klasa – 25 uczniów	1 klasa – 8 uczniów
VI	1 klasa – 19 uczniów	1 klasa – 8 uczniów
VII	1 klasa – 21 uczniów	1 klasa – 9 uczniów
VIII	1 klasa – 16 uczniów	1 klasa – 11 uczniów
III klasa oddziału gimanzjalnego	1 klasa – 24 uczniów	-
Razem	**10 oddziałów – 178 uczniów**	**8 oddziałów – 58 uczniów**

We wrześniu 2018 r. nauczanie przedszkolne wyglądało następująco:

Oddziały przedszkolny	**Szkoła Podstawowa w Przerośli**	**Szkoła Podstawowa w Pawłówce**
3 -latki	1 klasa - 17 przedszkolaków	-
4- latki	1 klasa – 12 przedszkolaków	-
5 - latki	1 klasa – 22 przedszkolaków	-
6- latki	1 klasa – 21 przedszkolaków	1 klasa – 9 przedszkolaków
Razem	**4 oddziały – 72 przedszkolaków**	**1 oddział - 9 przedszkolaków**

W szkołach odbywała się nauka języka obcego - języka angielskiego, a dodatkowo języka obcego -języka niemieckiego.

Na terenie gminy w szkołach odbywała się nauka religii wyznania Rzymskokatolickiego, natomiast 1 uczeń uczęszczał na naukę religii wyzania Ewangelicko-Augsburskiego w Suwałkach.

Do jednej klasy (oddziału) uczęszczało w 2018 r. średnio 18 osób w Przerośli i 7 osób w Pawłówce. Najbardziej liczny oddział był w Przerośli w klasie gimnazjalnej 24 uczniów natomiast najmniej liczny w Pawłówce w klasie IV - 3 uczniów.

Zatrudnie we wrześniu 2018 r. przedstawiało się następująco:

Stopień awansu	Szkoła Podstawowa w Przerośli	Szkoła Podstawowa w Pawłówce
Kontraktowy	3 nauczycieli	1 nauczyciel
Mianowany	6 nauczycieli	9 nauczycieli
Dyplomowany	18 nauczycieli	3 nauczycieli
Pracownicy administracji i obsługi	8 osób	2 osoby
Razem	**35 osób**	**15 osób**

W Szkole Podstawowej w Przerośli na pełne etaty zatrudnionych było 21 nauczycieli oraz 5 na niepełnym etacie.
W Szkole Podstawowej w Pawłówce na pełne etaty zatrudnionych było 10 nauczycieli oraz 3 na niepełnym etecie.
Średnio na jednego nauczyciela przypadało w Przerośli 9,3 ucznia, a w Pawłówce 5,2 ucznia.

W obydwu placówkach oświatowych w 2018 r. Gmina Przerośl realizowała różne formy pomocy oraz programy.

I Pomoc socjalna dla uczniów:

Wśród form pomocy socjalnej kierowanej do dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym:

1). Dożywianie

Dożywianie realizuje dyrektor szkoły wraz z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Przerośli zapewniając dożywianie dzieci w formie ciepłego posiłku. W roku 2018 skorzystało 78 uczniów.

2). Stypendia szkolne

W ramach pomocy materialnej GOPS wspomaga uczniów w formie stypendiów szkolnych o charakterze socjalnym. Z takich form pomocy mogą skorzystać uczniowie szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych faktycznie zamieszkałych na terenie gminy. W roku 2018 z w/w pomocy skorzystało 197 uczniów.

II Realizacja programów

1). Nauka Pływania

W roku 2018 programem nauki pływania były objęte dzieci klas III szkół podstawowych. Program realizowany był od marca do czerwca 2018r.
Nauką pływania było objętych: 32 dzieci (29 – SP w Przerośli i 3 – SP w Pawłówce). Program w części finansowany był przez Podlaski Wojewódzki Szkolny Związek Sportowy w Białymstoku. Koszt realizacji programu po stronie PW SZS wyniósł 5.700 tys. zł. (wynajm basenu, zatrudnienie instruktora). Koszty po stronie gminy ok. 3.000zł (transport dzieci na zajęcia oraz wynajm basenu).

2). Rządowy program „Wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe"

W roku szkolnym 2018/2019 Gmina Przerośl złożyła wniosek o udzielenie dotacji na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe w wysokości 24 652,47 zł. (SP w Przerośli – 18.883,15 zł i SP w Pawłówce – 6.769,32 zł).

3). Rządowy program „Niepodległa”
Gmina Przerośl złożyła wniosek o udzielenie wsparcia finansowanego w roku 2018 na realizację zadania obejmującego przygotowanie i przeprowadzenie działań związanych z obchodami setnej rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości.

Z powodu braku środków wniosek nie został zrealizowany.

4). Dofinansowanie w wyposażenie w pomoce dydaktyczne niezbędne do realizacji podstawy programowej z przedmiotów przyrodniczych w szkołach podstawowych
Dofinansowanie otrzymała Szkoła Podstawowa w Pawłówce w wysokości 15.982,00 zł.

5). Realizacja projektów ekologicznych w 2018 r.
Projekt ekologiczny realizowany w Szkole Podstawowej w Przerośli pn. „Jestem świadomy tego, gdzie mieszkam”. Gmina otrzymała dofinansowanie w formie dotacji na w/w projekt w wysokości 11 343,92 (całkowity koszt 12 604,36 zł.).
Projekt ekologiczny realizowany w Szkole Podstawowej w Pawłówce pn. „Nie śmiecę, nie truję – Ziemię ratuję”. Gmina otrzymała dofinansowanie w formie dotacji na w/w projekt w wysokości 5.247,96 zł (całkowity koszt 5.970,40 zł.).

6). Rządowy program „Program dla szkół” czyli Szklanka Mleka i Owoce w szkole
Uczniowie klas I – V SP otrzymali w roku 2018 bezpłatnie komponent mleczny i komponent owocowo – warzywny

7). Młodociani pracownicy
Jednym z wielu zadań oświatowych jest refundacja kosztów wykształcenia pracowników młodocianych. Ogółem w roku 2018 rozpatrzono 13 wniosków dotyczących zwrotu kosztów kształcenia młodocianych pracowników. Łącznie przyznano dofinansowanie na kwotę 61 533,63 zł. Zadanie to jest finansowane ze środków Funduszu Pracy.

Egzaminy, promocja i absolwenci szkół w roku szkolnym 2017/2018

W 2018 r. ukończyło naukę w Gimnazjum 24 absolwentów.

Promowanie uczniów:
1) Szkoła Podstawowa w Przerośli
- wydano 133 świadectwa, w tym 2 uczniów było niepromowanych,
2) Oddział Gimnazjaly w Przerośli
  – wydano 47 świadectw ,w tym 3 uczniów było niepromowanych,
3) Szkoła Podstawowa w Pawłówce
- wydano 52 świadectwa, w tym 2 uczniów było niepromowanych.

Zdawalność egzaminów kończących szkołę w 2018 r. przedstawiała sie następująco:
  – w Szkole Podstawowej w Przerośli do egzaminu gimnazjalnego przystąpiło 24 uczniów.
Wyniki egzaminu gimnazjalnego przedstawiają się następująco:
-część humanistyczna - język polski : średnia kraju 68%, średnia województwa 67%, średnia powiatu 68%, średnia szkoły 68 %
wynik średni stanin 5 w skali 9 stopniowej,

-część humanistyczna - historia i wos : średnia kraju 59%, średnia województwa 59%, średnia powiatu 56%, średnia szkoły 56 %

wynik średni stanin 5 w skali 9 stopniowej,

-część matematyczna : średnia kraju 52%, średnia województwa 53%, średnia powiatu 54%, średnia szkoły 58 %
wynik średni stanin 7 w skali 9 stopniowej,

-część przyrodnicza : średnia kraju 56%, średnia województwa 56%, średnia powiatu 56%, średnia szkoły 60 %
wynik średni stanin 7 w skali 9 stopniowej,

-część język angielski : średnia kraju 52%, średnia województwa 52%, średnia powiatu 53%, średnia szkoły 49 %
wynik szkoły sytuuje się na poziomie wyników średnich.

Transport uczniów
W 2018 r. gmina zorganizowała bezpłatny transport 128 uczniów Szkoły Podstawowej w Przerośli oraz 34 uczniów Szkoły Podstawowej w Pawłówce.
Z kolei 11 uczniów było dowożonych przez rodziców do specjalistycznych placówek szkolno – wychowawczych w Suwałkch, którym samorząd zwracał koszty przejazdu dziecka.

Dodatkowo, aby zapewnić bezpieczny transport dzieci do szkół Gmina Przerośl w 2018 r. zakupiła autobus na 24 osoby, który był dotowany przez Wojewodę Podlaskiego w 50%.

Na koniec 2018 r. ilość pojazdów do transportu dzieci do szkół:
- Mercedes Benz,
- Samochód Autosan,
- Autobus BMC LEVEND XL,
- Mercedes Vario.

Działalność kulturalna

Biblioteki

W Gminie funkcjonuje jedna Gminna Biblioteka Publiczna ,w skład której wchodzi 1 Filia Biblioteczna w Pawłówce. Obiekty nie są przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Księgozbiór na dzień 1 stycznia 2018 wynosił **22386** woluminów,zaś na koniec roku **22707** woluminów. W przeliczeniu na 1 mieszkańca, łączna liczba woluminów wynosiła **7,5** wolumina na dzień 1 stycznia 2018 r. oraz **7,6** wolumina na dzień 31 grudnia 2018 r. Biblioteka nie prowadzi wypożyczeń płyt DVD i CD oraz nie posiada zbiorów audiowizualnych.

Na początku roku zarejestrowano **195** czytelniczek i czytelników,zaś na koniec roku **435** czytelników. W ciągu roku z usług biblioteki i filii skorzystało **4939** osób,którzy łącznie wypożyczyli **8688** książek.

Zatrudnienie przedstawiało się następująco:
GBP w Przerośli -1 pracownik -1 etat
FB w Pawłówce- 1 pracownik-0,5 etatu.

W 2018 r. w GBP w Przerośli użytkowano 3 komputery w tym 2 udostępnione dla czytelników z dostępem do szerokopasmowego internetu. W FB w Pawłówce użytkowano 3 komputery w tym 2 udostępnione dla czytelników z dostępem do szerokopasmowego internetu.
W 2018 r. biblioteki nie prowadziły internetowego składania zamówień.

W 2018 r. biblioteki organizowały następujące wydarzenia:
1. Akademia Młodego Czytelnika- zajęcia dla dzieci (w każdą sobotę w godz 11.00-13.00)

2. Spotkanie z pisarką dla dzieci p. Grażyną Serafin klasy I-III (GBP i FB)
3. Wystawki nowości wydawniczych
4. Międzyszkolny Turniej Literacki (współpraca ze szkołą)
5. Zimowe ferie dla dzieci i młodzieży(zagadki literackie,kalambury,wierszyki łamiące języki i inne formy zabawy:wyjazd do kina i na basen (współpraca z GOKSiT)
6. Spotkania seniorów z okazji :Tłustego Czwartku, Dnia Kobiet ,Wigilii(FB w Pawłówce). Ogólnie w wydarzeniach tych wzięło udział ok 100 osób.

W 2018 roku na prowadzenie biblioteki gmina wydatkowała ogółem 84.106,88 zł.

Plan kosztów 90.802,00 zł wydatkowano 87.202,02 (96%) plan przychodów 90.802,00 zł wykonano 87.175,78 (96%) w tym dotacje z budżetu gminy 84.106,88

Gminne Centrum Kultury Sportu i Turystyki

W gminie Przerośl funkcjonuje jeden Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Turystyki w Przerośli od 1975 r. Budynek nie jest dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnością.

Zatrudnienie przedstawiało się następująco:
Dyrektor – 1 etat,
Instruktor – 1 i 3/4 etatu.

W 2018 r. zorganizowano następujące wydarzenia:

1. Bal Karnawałowy
2. Powiatowe Spotkania Zespołów Ludowych Suwalszczyzny pn. „Chwalcie łąki Umajone”
3. Dzień Dziecka ze Strażą Pożarną
4. Festyn „Szanty nad Ziuną”
5. Festyn „Na Przeroskim Rynku”
6. Gminny Bal Seniora
7. Przeroślanie Dla Niepodległej – uroczyste obchody 100 rocznicy Odzyskania Niepodległości
8. Spotkanie przy Wigilijnym Stole
9. Bal Sylwestrowy

We wskazanych wydarzeniach wzięło udział 3000 mieszkanek i mieszkańców. Wydarzenia te wiązały się z poniesieniem kosztów w wysokości 64.075,83 zł

Przy GOKSiT w 2018 r. funkcjonowały następujące zespoły i kółka zainteresowań:

- Zespół folklorystyczny (śpiewaczy) **„ZNAROKU”**
- Kapela ludowa **„PRZEROŚLAKI”**
- Kapela tradycyjna **„PRZEROSKA ZIUNA”**
- Kółko gitarowe „**Z GITARĄ NA TY**” w Pawłówce i Przerośli - bezpłatna nauka gry na gitarze
- **„AKADEMIA HARMONISTY”** – nauka gry na harmonii tradycyjnej polskiej, tzw. „trzyrzędowej”
- **JUDO** - zajęcia dla dzieci i młodzieży (odpłatne)
- **ZUMBA** – zajęcia taneczne dla dorosłych (odpłatne)
- **Koła Gospodyń Wiejskich** w Przerośli, Pawłówce i Prawym Lesie.

W 2018 roku na prowadzenie Ośrodka gmina wydatkowała ogółem 210.000,00 zł.
Plan kosztów 316.800,45 wydatkowano 312.655,88 zł (99%) plan przychodów 254.800, 45 wykonano 250.719,89 (98%) w tym dotacja z budżetu gminy 210.000,00 zł.

Przedsiębiorcy

W 2018 r. zarejestrowano w gminie 10 nowych przedsiębiorców. Najczęściej przedmiotem działalności tychże przedsiębiorstw były usługi budowlane, usługi auto - serwisowe, handel.

W 2018 r. wyrejestrowano 4 przedsiębiorstwa, w tym 4 osób fizycznych prowadzących działalość gospodarczą w zakresie usług sanitarnych, spożywczych, budowlanych, mechaniki samochodowej.

Ochrona środowiska

W Gminie Przerośl nie funkcjonują zakłady uciążliwe dla środowiska.

Gospodarka odpadów komunalnych

Na terenie Gminy nie ma możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, w związku z czym realizuje to podmiot MPO Sp. z o.o. Białystok na podstawie zawartej umowy w wyniku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

Gmina jest gminą wiejską, gdzie mieszkańcy wyposażeni są w kompostowniki lub urządzenia do kompostowania. W związku z czym odpady biodegradowalne po przekształceniu na kompost są wykorzystywane na cele własne np. do użyźniania gleby.

Z terenu Gminy Przerośl w 2018 roku odebrano łącznie **248,960 Mg** odpadów komunalnych, w tym:

Odpadów o kodzie 15 01 06 – (zmieszane odpady opakowaniowe) – 47,400 Mg

Odpadów o kodzie 15 01 07 – (opakowania ze szkła) – 31,460Mg

Odpadów o kodzie 20 01 02 – (szkło) – 6,680 Mg

Odpadów o kodzie 20 03 01 – (nie segregowane (zmieszane) odpady komunalne) – 149,300 Mg

Odpady o kodzie 20 03 07 – (odpady wielkogabarytowe) – 14,120 Mg.

Odpady zmieszane poddawane były sortowaniu, w wyniku którego odpady opakowaniowe przekazano do recyklingu w ilości 22,95 Mg.

Balast – odpady wytworzone po mechaniczno – biologicznym przetwarzaniu stanowiły – 39,590 Mg, przetworzono termicznie i użyto jako paliwo alternatywne RDF.

Osiągnięte przez Gminę Przerośl poziomy przedstawiają się następująco:

- poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji wyniósł **0,00 % (osiągnięty),**
- poziom recyklingu przygotowanie do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, szkła, metali, tworzyw sztucznych wyniósł **27,395 (osiągnięty)**
- poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia innymi metodami innych niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe został **osiągnięty.**

Koszty odbioru, odzysku, recyklingu i unieszkodliwiania odpadów komunalnych z terenu gminy świadczonych przez MPO Sp. z o.o. Białystok wyniosły – 213 645,60 zł.

Dodatkowo w 2018r. wydatkowano na zadania związane z obsługą - 59 047,00 zł.

Dochód gminy z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynikający ze złożonych deklaracji określono na kwotę 301 694,50 zł. Rzeczywiste wpływy na koniec 2018r. wyniosły 282 866,19 zł. Kwota zaległych wpłat na koniec 2018r. wynosiła 8 519,68 zł.

Podejmując działania mające na celu wyegzekwowanie zaległych wpłat w 2018r. wystawiono 87 upomnień na łączna kwotę 11 201,80 zł. W 14 przypadkach wystawiono tytuły wykonawcze na łączną kwotę 3 461,00 zł. Ponadto prowadzono inne działania mające na celu wyegzekwowanie zaległych opłat – informację telefoniczną, papierową przypominającą o upłynięciu terminu uiszczenia opłaty.

Na bieżąco są monitorowane wydatki i przychody związane z odpadami.
W roku 2018 obowiązywały następujące opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi:

1. Miesięczna stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od gospodarstwa domowego w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej:

	sposób selektywny	sposób nieselektywny
1) od małych gospodarstw domowych (od 1 do 2 osób) – 22,00 zł.		44zł
2) od średnich gospodarstw domowych (od 3 do 5 osób) – 32,00 zł.		64 zł
3) od dużych gospodarstw domowych (6 osób i więcej) – 42,00 zł.		84 zł

2. Miesięczna stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od mieszkańca w zabudowie mieszkaniowej wielorodzinnej (sposób selektywny) – w wysokości 11,00 zł.

3. Opłaty za pojemniki od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy:

	sposób nieselektywny:	sposób selektywny:
o pojemności 60l – w wysokości	40,00 zł.	20 zł
o pojemności 110 – 120 l – w wysokości	70,00 zł.	35,00 zł.
o pojemności 240 l – w wysokości	130,00 zł.	65,00 zł.
o pojemności 400 l – w wysokości	140,00 zł.	70,00 zł.
o pojemności 660 l – w wysokości	194,00 zł.	97,00 zł.
o pojemności 1100 l – w wysokości	246,00 zł.	123,00 zł.
o pojemności 16 m^3– w wysokości	2200,00 zł.	1100,00 zł

4. Ryczałtowa stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe lub inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekre acyjno – wypoczynkowe, wykorzystywane jedynie przez część roku.
   1) w sposób selektywny – w wysokości 160,00 zł rocznie
   2) w sposób nieselektywny – w wysokości 320,00 zł. rocznie.

Potrzeby związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi na przyszłe lata po przeanalizowaniu roku 2018 kształtują się następująco:
- dalszy rozwój selektywnej zbiórki odpadów komunalnych,
- osiągnięcie w roku następnym zakładanych limitów odzysku i recyklingu poszczególnych rodzajów
- edukacja mieszkańców gminy,
- organizowanie akcyjnych zbiórek odpadów wielkogabarytowych oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego;
- zorganizowanie sprawnego punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych na terenie gminy Przerośl.

W roku sprawozdawczym na terenie gminy nie istaniały nielegalne wysypiska odpadów komunalnych.

Odpady niebezpieczne - azbest

Na terenie gminy zgodnie z "Bazą Azbestową" aktualizowanej od 2014 r. zarządzanej przez Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii na koniec 2018 r. do unieszkodliwienia pozostają 1152 obiekty na których zaewidencjonowano azbest.
W roku sprawozdawczym 2018 Gmina otrzymała dotację w kwocie 17.900,00 zł z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku zrealizowano 22 wnioski mieszkańców i odebrano 85.280 Mg.
Koszt 1 Mg zgodnie z umową z wykonawcą POL-AZBEST Białystok wynosił 432,00 zł co dało całkowity koszt zadania na kwotę 36.840,96 zł, środki własne z budżetu gminy wynosiły 20.940,96 zł.

Do odbioru wyrobów zawierających azbest na dzień 31.12.2018 r. oczekuje 72 wnioskodawców .
Na terenie Gminy Przerośl pozostaje zinwentaryzowanych 3 176 Mg odpadów zawierających azbest.

Ochrona zwierząt
W 2018 r. ochrona zwierząt realizowana była na podstawie obowiązującego Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Przerośl na rok 2018 r. wprowadzonego Uchwałą Nr XVIII/200/2018 Rady Gminy Przerośl z dnia 27 marca 2018 r.

Opieka nad bezdomnymi psami sprawowana jest przez Schronisko dla Zwierząt Bezdomnych w Bystrym koło Giżycka, z którym gmina ma podpisaną umowę.
W roku 2018 odłowiono i umiejscowiono w schronisku 2 psy, z których żadnego nikt nie adoptował. Na dzień 31.12.2019 r. w schronisku pozostały 3 psy.

Całodobowa opieka weterynaryjna nad zwierzętami gospodarskimi, bezdomnymi i dziko żyjącymi sprawowana jest na podstawie podpisanej umowy z Gabinetem Weterynaryjnym Rafał Bukowski z Przerośli.
Całkowity koszt poniesiony na zwierzęta bezdomne leczone i przebywające w schronisku w 2018 r. wyniósł 9.737,27 zł.

Ochrona przyrody
Do Urzędu Gminy Przerośl w 2018 r. wpłynęło 105 zgłoszeń usunięcia drzew i krzewów od osób fizycznych. Również w minionym roku Wójt Gminy wystąpił z 1 wnioskiem o usunięcie drzew z nieruchomości mienia komunalnego do Podlaskiego Konserwatora Zabytków.

Rolnictwo
W 2018 susza objęła teren całej Gminy Przerośl, pracownicy Urzędu Gminy Przerośl przy udziale pracowników Podlaskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego szacowali straty w uprawach rolnych w 25 sołectwach. Producenci rolni złożyli 414 wniosków w sprawie szacowania strat na powierzchni 6.538.89 ha.
Urząd wydał 414 protokołów z szacowania strat spowodowanych niekorzystnymi warunkami.
W poprzednim roku na terenie gminy działały następujące koła łowieckie:
– Koło Łowieckie „LIS”,
– Koło Łowieckie „SZARAK”.

Decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach
W 2018 r. Wójt Gminy Przerośl nie wydawał decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Planowanie przestrzenne

Obowiązujące w 2018 roku dokumenty planistyczne:

1. Uchwała Nr XXII/157/2013 Rady Gminy Przerośl z dnia 6 czerwca 2013roku **w sprawie trzeciej zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Przerośl (** tekst ujednolicony)

2. Uchwała Nr VI/35/2015 Rady Gminy Przerośl z dnia 15 maja 2015 w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu uchwały Nr XIV/101/08 Rady Gminy Przerośl z dnia 17 października 2008 r. **w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego część obrębów geodezyjnych Morgi, Stara Pawłówka w Gminie Przerośl.**

3. Uchwała nr VI/34/2015 Rady Gminy Przerośl z dnia 15.05.2015r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały nr VII/38/07 Rady Gminy Przerośl z dnia 10 sierpnia 2007r. **w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obrębów geodezyjnych Łanowicze Duże, Śmieciuchówka, Morgi, Stara Pawłówka, Nowa Pawłówka w gminie Przerośl.**

4. Uchwała Nr XXVI/191/2017 Rady Gminy Przerośl z dnia 14 grudnia 2017r. **w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obrębów geodezyjnych Łanowicze Duże, Śmieciuchówka, Morgi, Stara Pawłówka, Nowa Pawłówka w Gminie Przerośl, obejmującego część obrębu geodezyjnego Morgi.**

Obowiązujące plany obejmują łącznie teren 1478ha co stanowi niespełna 12% obszaru gminy.

W roku 2018 wydano 2 decyzje o lokalizacji inwestycji celu publicznego:
1. na rzecz Gminy Przerośl dla inwestycji polegającej na przebudowie drogi gminnej nr 101835B ulica Spacerowa w Przerośli dł. 524 m.
2. na rzecz Aura s.c. J K R Tulwin dla inwestycji polegającej na budowie napowietrznej linii średniego napięcia Sn 20kV, kablowej linii niskiego napięcia nN-0,4kV, słupowej stacji transformatorowej SN/nN w obrębie Przerośl.

Wydano 14 decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu:
- decyzje dotyczące zabudowy mieszkaniowej- 10szt.
- decyzje dotyczące zabudowy zagrodowej i jednorodzinnej – 4szt.

Sprawy obywatelskie

W 2018 roku przeprowadzono dwie konsultacje społeczne dotyczące:
1) projektu Rocznego Porogramu Współpracy Gminy Przerośl z oranizacjami Pozarządowymi oraz podniotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2019 r.

Nikt nie wyraził opinii jak również nie wziął udziału w konsultacjach.
2) uchwały w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Przerośl na rok 2019 r.

Opinię pozytywną wyraził Powiatowy Lekarz Weterynarii w Suwałkach oraz Polski Związek Łowiecki zarząd Okręgowy w Suwałkach.

Do Urzędu Gminy Przerośl w 2018 r. wpłynęło 39 wniosków o udostepnienie informacji publicznej. Dotyczyły one zadań realizowanych przez gminę. W 100 % informacja publiczna została udostępniona.

W sprawozdawanym roku wpłynęło 7 skarg w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego, z czego 6 uznano jako bezzasadne. Wszyskie skargi dotyczyły działalności wójta.

W sprawozdawanym roku wpłynęło 0 wniosków w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego.

W sprawozdawanym roku wpłynęło 0 petycji w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego.

Na terenie Gminy w 2018 r. funkcjonowały następujące stowarzyszenia:

1) Ochotnicza Straż Pożarna w Przerośli,
2) Ochotnicza Straż Pożarna w Pawłówce,
3) Ochotnicza Straż Pożarna w Rakówku,

4) Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci Domu Dziecka w Pawłówce.

Z końcem roku 2018 na terenie Gminy Przerośl utworzono 3 Koła Gospodyń Wiejskich w:
1) Starej Pawłówce,
2) Prawym Lesie,
3) Rakówku.

Sprawy administracyjne

W 2018 r. :
– przeciętny czas oczekiwania na wydanie dowodu osobistego wynosił 21 dni,
– przeciętny czas oczekiwania nadecyzję o warunkach zabudowy wynosił 45-60- dni,

W poprzednim roku zatrudnienie w **Urzędzie Gminy Przerośl** kształtowało sie następująco:
– wójt,
– sekretarz,
– pracownicy na stanowiskach urzędniczych – 12 osób,
– pracownicy na stanowiskach obsługi – 7 osób w tym 2 na 1/3 etatu.

W 2018 r. wydano 1891 decyzji administracyjnych przez Wójta Gminy Przerośl, od których w 3 przypadkach się odwołano do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Suwałach, w wyniku czego 1 decyzja została uchylona, natomiast 2 decyzje utrzymane w mocy.

Wojewoda nie stwierdził nieważności zarządzeń Wójta Gminy Przerośl jak również Uchwał| Rady Gminy Przerośl.
W 2018 r. Rada Gminy Przerośl podjęła 58 uchwał na VIII sesjach rady gminy.

Mieszkańcy również nie złożyli w 2018 r. skarg do sądu administracyjnego na akty wydane przez organy gminy.

Nie prowadzono oceny zadowolenia mieszkańców z obsługi w urzędzie.

Współpraca samorządowa

W 2018 r. Gmina Przerośl realizując dobrą wspópracę z Samorządem Powiatu Suwalskiego przekazała następującą pomoc finansową w formie dotacji na następujące zadania:
– "Przebudowa drogi powiatowej do wsi Prawy Las" – 200.000,00 zł,
– "Przebudowa drogi powiatowej do wsi Zusenko" – 225.000,00 zł,

Powiat Suwalski przekazał na Gminę Przerośl w formie pomocy finansowej na zadanie : "Budowę parkingu i chodnika w Nowej Pawcłówce z zatoką parkingową jako przystani dla turystów "dotację w wysokości. 90.000,00 zł.

Wójt Gminy

Brzozowski Marcin